

BECERİ TEMELLİ SORULAR

5. Sınıf
Türkçe

1. Tema

1.

Bu afişten, söz konusu yarışmaya ilgili aşağıdaki bilgilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kimlerin katılabileceğine
- B) Hangi alanlarda yapılacağına
- C) Kim tarafından düzenleneceğine
- D) Ne zaman sonuçlanacağına

1. Tema

2. Malzemeler

- 1 dilim ekmek
- 1 muz
- 5 badem
- 2 yemek kaşığı tahn
- 2 yemek kaşığı pekmez
- 1 yemek kaşığı kakao

Aşağıdakilerden hangisi bu malzeme listesinin tümü kullanılarak oluşturulmuştur?

- A) Tahin, bal ve kakaoyu bir kâsede iyice karıştırın. Krema kıvamına geldiğinde bir bıçakla ekmeğin üzerine sürün. Muzu küçük küçük doğrayıp ekmeğin üzerine yerleştirin. Bademleri ise muzların üstüne dik olarak koyun. Tatlıınız hazır, afiyet olsun.
- B) Tahin, pekmez ve kakaoyu bir kâsede iyice karıştırın. Krema kıvamına geldiğinde bir bıçakla ekmeğin üzerine sürün. Muzdan küçük parçalar kesin. Bunları da ekmeğin üzerine yerleştirin. İşte tatlıınız hazır, afiyet olsun.
- C) Tahin, pekmez ve kakaoyu bir kâsede iyice karıştırın. Krema kıvamına geldiğinde bir bıçakla bisküvilerin üzerine sürün. Muzu küçük parçalar hâlinde doğrayın ve kremanın üzerine yerleştirin. Bademleri de muzların üstüne dik olarak koyun. Tatlıınız hazır, afiyet olsun.
- D) Tahin, pekmez ve kakaoyu bir kâsede iyice karıştırın. Krema kıvamına gelince bir bıçakla ekmeğin üzerine sürün. Muzu küçük parçalar hâlinde kesin. Bunları kremanın üzerine yerleştirin. Bademleri de muzların üstüne dik olarak koyun. İşte tatlıınız hazır, afiyet olsun.

3. • Müşterisi olmayıp boş oturmak

- En zor koşullarda bile kazancını sağlamak
- Bir kimseye, onu sınırlendirmeyecek biçimde davranmak

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamalardan herhangi birini karşılayan bir deyim kullanılmamıştır?

- A) Ne kadar uğraşsam da ağını bıçak açmıyordu.
- B) Tartışmalarda onun suyuna gitmeyi tercih ediyordu.
- C) Şehre geldiğinden beri ekmeğini taştan çıkarıyordu.
- D) Yaptığı indirimlere rağmen sinek avlıyordu.
4. Anagram, bir sözcükteki harflerin yerleri değiştirilerek elde edilen yeni sözcüktür. Örneğin “kitap-patik”, “kete-teke” kelimeleri birbirinin anagramıdır.

Bu bilgiye göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde birbirinin anagramı olan kelimeler kullanılmamıştır?

- A) Roman, bir orman köyünde yaşananları anlatıyor.
- B) Çekiç, bahçedeki çiçek tohumlarının yanındaydı.
- C) Çırak, doğal gaz borusunda kaçak olduğunu söyledi.
- D) Ne güzeldi mektep yıllarında o yolları tepmek!

1. Tema

5. Aşağıdaki tabloda Antik Mısır alfabesi ve bu alfabetdeki sembollerin Türkçedeki karşılıkları verilmiştir.

A	B	C	D	E
B	C	D	E	F
C	D	E	F	G
D	E	F	G	H
E	F	G	H	I
F	G	H	I	J
G	H	I	J	K
H	I	J	K	L
I	J	K	L	M
J	K	L	M	N
K	L	M	N	O
L	M	N	O	P
M	N	O	P	R
N	O	P	R	S
O	P	R	S	T
P	R	S	T	T
R	S	T	T	U
S	T	T	U	V
T	T	U	V	Y
U	V	Y	Z	

• Antik Mısır alfabetesinde kelimeler soldan sağa okunur.

"Her şeyi yaptı - - - sonuç istediği gibi olmadı." cümlesinde boş bırakılan yere getirilebilecek en uygun sözcük aşağıdakilerin hangisinde Antik Mısır alfabetesine göre doğru yazılmıştır?

6. Anadolu, hayvan çeşitliliği açısından zengin bir coğrafya ancak geçmişte burada yaşayan birçok hayvan türünün nesli tükenmiş durumda. Asya fili, yaban öküzü, Anadolu parsı ve çita bunlardan yalnızca birkaçı. Bu durum dünya geneli için de geçerli. Dünyadaki hayvan çeşitliliğinin giderek azalmasının pek çok nedeni var. İklim değişikliği, doğal afetler vb. nedenler arasında ilk sırada insanoğlunun etkisi yer alıyor. Şehirleşme, doğal yaşam alanlarının tahrif edilmesi, kaçak ve aşırı avlanma ise insan kaynaklı nedenlerin en başta gelenleri.

Bu parçada aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Hayvan soylarının tükenmesinin iklim değişikliğine yol açtığını
- B) Anadolu'daki bazı hayvan türlerinin nesillerinin tükendiğini
- C) Dünyadaki hayvan çeşitliliğinin gün geçtikçe azaldığını
- D) İnsanların, hayvan türlerine zarar veren hatalı birçok eylemi olduğunu

1. Tema

7. Fırsatların elden kaçırılmasından duyulan pişmanlığa “hayıflanma” denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde hayatıflanma anlamı vardır?

- A) Borç almayı bildiği gibi borcunu zamanında ödemeyi de bilse keşke.
- B) Onu derinden etkileyeceğini tahmin etmemeye rağmen tüm gerçekleri söyleyiverdim.
- C) Kitapları düzgün bir şekilde yerleştirseydin aradığını hemen bulurdun.
- D) Dünkü toplantıda çalışma düzeni ile ilgili fikirlerimizi açık açık dile getirmeliydik.

8.

Bir Minibüse Sığan Dil

Amazon Ormanları'nda yaşayan kabilelerden birine ait Arikapu dilini konuşanların tamamı bir minibüse sığabilir.

30 Dile Sıkışan Dünya

Dünya nüfusunun yüzde 80'i Türkçenin de içinde bulunduğu otuz dili konuşuyor.

Yok Olma Tehlikesi

UNESCO verileri, dünyada yedi binin üzerinde farklı dil konuşulduğunu gösteriyor. Uzmanlara göre bu dillerin yarısı 21. yüzyılda yok olma tehlikesi altında.

Çince Açık Ara Önde

En çok konuşulan dil, 1,2 milyar Çinlinin ana dili olan Çince'dir. Onun ardından İspanyolca, İngilizce, Hintçe ve Arapça geliyor.

En Zor Dil

Öğrenilmesi en zor dil, İspanya'nın kuzeysi ile Fransa'nın güneybatısında yaşayanların konuştuğu Baskçadır. Baskçanın dünya üzerinde konuşulan diğer dillerle hiçbir bağlantı yoktur. Sözcük yapısı ve dağarcığı oldukça karışiktır.

Bu bilgilerden hareketle aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Türkçe en çok konuşulan dillerin başında gelir.
- B) Baskçanın kendine özgü bir yapısı vardır.
- C) Arikapu, dünyada konuşulan en eski dildir.
- D) Dünyada en çok konuşulan dil, en zengin dildir.

1. Tema

9. Aşağıda bazı oyunlarla ilgili bilgiler verilmiştir.

Bahçedeki Midilli

Çocuklar el ele tutuşarak bir halka yaparlar. Midilli olan çocuk ortadadır. Çocuklarla midilli arasında söyle bir konuşma geçer:

— Midilli, sen bahçemize nasıl girdin?

— İçeriye atladım.

— Nasıl çıkacaksın?

— İşte böyle!

Daha sonra midilli çeşitli denemeler yaparak halkadakilerin kolları arasından halka dışına çıkmaya çalışır. Midilli dışarı çıkar çıkmaz oyunculardan dördü midilliyi yakalamaya çalışır. İlk yakalayan, bir sonraki oyun için midilli olur.

Zıpçıktı Çiçek Açıtı

Çocuklar halka biçiminde çömelir. Halkanın ortasında ayakta duran bir oyuncu "Zıpçıktı çiçek açtı!" diye bağırsınca halkadaki oyuncular hızla ayağa kalkar, kollarını yana açar ve yine çömelir. "Zıpçıktı çiçek açmadı." dediğinde ise mevcut durumlarını bozmamaları gereklidir. "Zıpçıktı çiçek açtı!" denince çömen ya da "Zıpçıktı çiçek açmadı!" denince ayağa kalkan çocuk yanmış olur ve oyun dışı kalır.

Çürüük Yumurta

Çocuklar arasından bir ebe seçilir. Öteki çocuklar halka olup çömelerek ellerini dizleri üzerinde birleştirirler. Oyun başlayınca ebe, halkanın ortasında dolaşarak "Bu yumurta sağlam mı, çürüük mü?" der ve bir arkadaşının başına, önden hafifçe iterek dokunur. Dokunulan çocuğun, dengede kalması gereklidir. Dengesi bozulup geriye düşen ya da kenetli elleri çözülen çocuk yanmış olur ve oyun dışı kalır.

Mısır Patlatma

Çocuklar halka olup çömelir. Öğretmen "Çocuklar, sizinle mısır patlatacağız! Hepinizin elinde birer elek var. İçindeki mısırları önce ateşe ıstalım." der. Çocuklar ateşe mısır patlatmış gibi kollarını sağa sola sallamaya başlar. Bu sırada öğretmen "Pat!" deyince bütün çocuklar yerinden ileri sıçrar ve yine eski durumunu alır. Ancak öğretmen "Pat!" demeden sıçrayan olursa ona arkadaşlarının seçtiği bir ceza verilir.

Ali'nin, oynadığı oyunlarda yaşadıklarıyla ilgili bilinenler şunlardır:

- Ceza aldığı için bir arkadaşını sırtında taşımıştır.
- Yanlışlıkla ayağa kalktığı için yanmıştır.
- Arkadaşının arkasından koşarak onu yakalamayı başarmıştır.

Bu bilgilere göre Ali, aşağıdaki oyunlardan hangisini oynamamıştır?

- A) Bahçedeki Midilli B) Zıpçıktı Çiçek Açıtı
C) Çürüük Yumurta D) Mısır Patlatma

1. Tema

10. Somon balıklarının yaşamı, ırmaklarda ve ırmaklarla bağlantılı göllerde başlar. Yetişkin somonlar yumurtalarını kuyrukları ile açtıkları cukurlara bırakır. Bundan yaklaşık dört ay sonra yumurtadan çıkan balıklar büyümeye başlar. Bir yıl içinde yeterli büyüklüğe ulaşan balıklar, ırmaktan denize göç eder yani doğdukları yerden binlerce kilometre uzağa gider. İlginç olan, bu balıkların açık denizden, doğdukları nehre veya göle hatta doğdukları cukura hiç şaşmadan geri dönebilmelelidir. Bunu nasıl yaptıklarının henüz kesin bir cevabı yok. Bazı bilim insanları somonlarda göçmen kuşların kine benzer bir yön belirleme duyusunun olduğunu söyleken bazıları bunun kimyasal bir algılama yeteneği olduğunu savunuyor.

Bu metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?

- A) Somonların doğdukları yere geri dönme nedeni nedir?
- B) Somonların, doğdukları yeri nasıl bulduğuya ilgili görüşler nelerdir?
- C) Somon balıklarının yaşadığı yerler nerelerdir?
- D) Yavru somonların denize yolculukları ne zaman başlar?

11. İki balonu aynı boyutta olacak şekilde şisirin ve ağızlarına düğüm atın. Yaklaşık 30 cm uzunluğunda üç parça ip kesin. Kestığınız iplerden birinin ucunu balonlardan birine bağlayıp ipin diğer ucunu cetvelin bir ucuna bantlayın. Aynı işlemi ikinci balon için de tekrarlayın. Cetvelin ortasına da bir parça ip bağlayıp duvardaki bir çiviye asın. Balonlar aynı boyutta olduğundan dengede kalacaktır.

Aşağıdakilerden hangisi bu metindeki yönerelerden herhangi biriyle ilgili değildir?

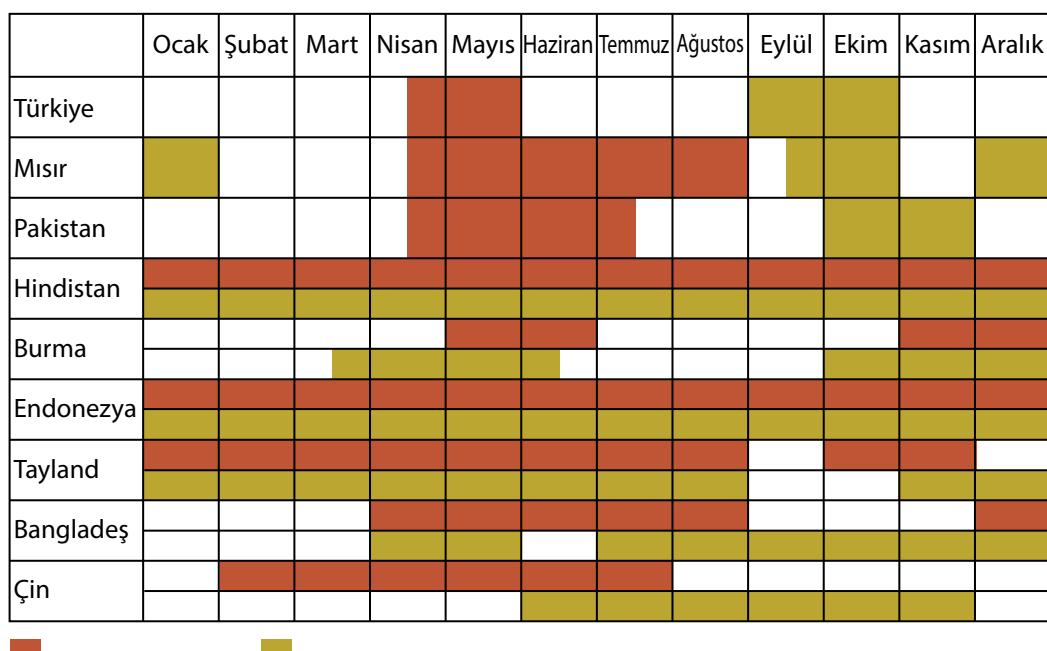
1. Tema

12. Günlük hayatı kullanılan birçok ürün, canlılar dünyasından ilham alınarak üretilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede sözü edilen duruma örnek olamaz?

- A) Halk arasında “pittrak” adı verilen bitkinin giysilere yapıştığını gören araştırmacıların, cırt bandını üretmeleri
B) Balıkçılın uçuş hızının, uzun gagalarından kaynaklandığını gören uzmanların hızlı treni tasarlamaları
C) Radarların çalışma prensibinin, karanlıkta gözleri iyi görmediği hâlde avını ustalıkla yakalayan yarasadan esinlenerek oluşturulması
D) Daha hızlı büyümeleri ve verimlerinin artması için bilim insanları tarafından ineklere büyümeye hormonu verilmesi

13. Aşağıdaki grafikte bazı ülkelerin pirinç ekim ve hasat (ürün kaldırma, ekin biçme işi) dönemleri verilmiştir.

Bu grafikten aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Türkiye'nin pirinç ekim dönemleri Pakistan'a göre daha sınırlıdır.
B) Pirinç ekiminin ve hasadının yılın tamamında yapılabildiği iki ülke vardır.
C) Pirinç hasadı en fazla eylül ve ekimde gerçekleştirilmektedir.
D) Mayıs ayında, verilen ülkelerin hepsinde pirinç ekimi yapılmaktadır.

1. Tema

14. Doğal lifler, ip hâline getirilmeden önce eğirme işlemi gerçekleştirilir. Bu işlemin ilk aşamasında lifler uzunluk, çap, yoğunluk ve nem oranlarına göre grulara ayrılır. Daha sonra taraklanarak düğümleri açılır ve birbirleriyle paralel konuma getirilir. Kısa olanlar ayıklanıktan sonra çekiliп bükülerek ipe dönüştürülür.

Bu metne göre aşağıdakilerden hangisi “eğirme”nin tanımıdır?

- A) Kumaş, halı vb.nin kenarına makine ile zikzaklı dikiş yapmaktadır.
- B) Yün, pamuk vb.ni iplik durumuna getirmektedir.
- C) Tezgâhtaki ipliği kumaş hâline getirmektedir.
- D) İplik, yün vb.ni birbirine geçirerek işlemektedir.

15. I. Fırında 1500 dereceye kadar ısıtılır.

- II. Kum, soda ve kireç fabrikada karıştırılarak fırınlara gönderilir.
- III. Ortalama 850 derecelik ideal işlenme sıcaklığına geldikten sonra işlenir.
- IV. Isıtılık cam hâline gelen bu karışım, dirlendirme kanallarında soğutulur.

Numaralandırılmış cümleler olayların oluş sırasına göre aşağıdakilerin hangisinde doğru sıralanmıştır?

- A) I - III - IV - II
- B) I - IV - II - III
- C) II - I - IV - III
- D) II - III - I - IV

16. Üç gündür kimseyle konuşmamıştım. Bu durum hoşuma gitti. Bir süre sessiz kalmak iyi geldi. Kelimeler bazen duygularımızı anlatmakta yetersiz kalıyor çünkü.

Bu sözleri söyleyen kişinin duygularını aşağıdaki dizelerden hangisi ifade edemez?

- A) Dünyada insanmış zor olan
Söylenemiyor çok şey
Susmadan
- B) En güzel tercihimdi
Anlatmamak
Yetmeyen, kelimelerdi sanki
- C) Herkesin konuştuğu bir dünyada
Ben sustum
Ne kadar susulacaksa
O kadar sustum
Kendimle konuşuyorum şimdi yalnız
- D) Zamansız konuşmalardan yanayım
Dostla
Dostça yapılan

1. Tema

17. Kişilerin, canları sıkıldığından kâğıt üzerine yaptığı çizimler, duyu ve düşüncelerini yansıtır. Bu çizimlerden bazılarının anlamı aşağıda verilmiştir.

Yıldız: Kendini geliştirme çabası içinde olunduğunun,

Ağaç: Kişinin, yüksek bir egoya sahip olduğunu,

Rastgele çizgiler: İçinde bulunulan durumdan rahatsızlık duyulduğunun,

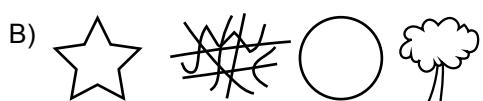
Üçgen: Mantığını kullanmanın,

Daire: Sakin olma eğiliminin,

Çöp adam: Duyguların kontrol altına alındığının göstergesidir.

İş görüşmesi için sıra bekleyen Emir, kendisini çok tedirgin hissediyordu. Bir müddet sonra, yıllarca bu alanda çalışıp tecrübe kazandığını ve bu iş için en doğru kişilerden biri olduğunu düşünerek rahatladi.

Bu bilgilere göre Emir'in, iş görüşmesini beklerken aşağıdaki çizimlerden hangisini yapması beklenir?

18. Bir sözcüğün akla gelen ilk anlamına "gerçek anlam", gerçek anlamından tamamen uzaklaşarak kazandığı yeni anlam "mecaz anlam" denir.

Buna göre,

Türk dili ve edebiyatının anıt eserlerinden biri olan Kutadgu Bilig, Yusuf Has Hacip tarafından yazılmıştır. Eserde adalet, I II

akıl, mutluluk ve devleti temsil eden dört kahramanın çevresinde gelişen olaylar anlatılarak devrin hükümdarına öğütler III IV

verilmiştir.

metninde numaralandırılmış sözcüklerden hangisi mecabz anlamda kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV.

1. Tema

19.

Aşağıdaki dizeler konuları bakımından bu görsellerle eşleştirildiğinde hangisi dışta kalır?

- A) Sular sarardı, yüzün perde perde solmakta
Kızıl havaları seyret ki akşam olmakta
- B) Yağ hay mübarek
Şarılı şarılı
Yıkıcı taşları, toprakları
Tarlalar yeşerinceye dek
- C) Ellerim takılırken rüzgârların saçına
Asıldır arabamız bir dağın yamacına
Her tarafta yükseklik, her tarafta ıssızlık
Yalnız, arabacının dudağında bir ıslık
- D) Bahar seninle güzel
Kanadında benekler
Kıskanır mı acaba
Rengini kelebekler

1. Tema

20. • Birbiri ardınca sıralanan eş görevli kelimelerin arasına konur.
• Art arda gelen, birbiri ile bağlantılı cümleleri ayırmak için konur.
• Kendisinden sonraki cümleye bağlı olarak ret, kabul ve teşvik bildiren *hayır*, *yok*, *evet*, *peki*, *pekâlâ* gibi kelimelerden sonra konur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül (,) bu işlevlerinin dışında kullanılmıştır?

- A) Kalemlerini, silgisini, defter ve kitaplarını çantasına koydu.
B) Tamam, yarın akşam hep birlikte sinemaya gidiyoruz.
C) Yaşlı adam sabah uyanıyor, kahvaltısını yapıp dükkanın yolunu tutuyor.
D) O, yaşamına küçük bir sahil kasabasında devam edecekti.

Cevap anahtarına ulaşmak
için karekodu okutunuz.